

Reactie Zuidasdok op ‘Aanvulling aanvraag ontheffing Ruimtelijke Ingrepen’ gevraagd door RVO bij brief d.d. 19 januari 2022 met referentie 5190026186906

	Gevraagde aanvullingen door RVO:	Reactie door ZAD:
1	<p>“U vraagt een ontheffing aan vanaf 1 januari 2022. Ik verzoek u om nader te concretiseren welke werkzaamheden reeds in 2022 aanvangen waar een overtreding van de Wet natuurbescherming vanuit gaat en waar zodoende een ontheffing voor benodigd is. In het projectplan ‘Natuurtoets en mitigatieplan Zuidasdok’ van 13 december 2021 wordt namelijk aangegeven dat in 2022 er enkel werkzaamheden ten aanzien van OVT gepland zijn. Het project OVT valt echter buiten de ontheffingsaanvraag. Voor de projecten waar de ontheffing wel op toeziet is er in 2022 nog geen uitvoering gepland. Een noodzaak voor een ontheffing vanaf 1 januari 2022 lijkt daarmee, in zoverre er geen overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming wordt voorzien, (nog) niet aan de orde zodat de aangevraagde ingangsdatum van het gevraagde besluit daarmee wellicht ook later kan aanvangen.”</p>	<p><i>De werkzaamheden vinden plaats vanaf begin 2023. Met het oog op de (voorbereidingen op) aankomende aanbestedingstrajecten willen wij insteken op het verlenen van de ontheffing zo snel als mogelijk na aanlevering van de aanvullende gegevens conform termijnenbrief van Tracéwetcoördinator. Dit is ook verder beschreven op pagina 5 van de natuurtoets. Met de voorliggende natuurtoets is ervoor gekozen om alleen ontheffing aan te vragen voor de werkzaamheden van deelproject Knooppunt De Nieuwe Meer voor de komende vijf jaar (2022-2027).</i></p>
2	<p>“Er ontbreekt een concrete planning voor de werkzaamheden en de mitigerende maatregelen in de aangevraagde ontheffingsperiode van vijf jaar. In het projectplan staat nu alles in een globaal overzicht gepresenteerd. Er dient in meer detail vast komen te staan welke werkzaamheden waar en wanneer zullen worden uitgevoerd en ook welke concrete mitigerende maatregelen daartegenover staan om tegemoet te komen aan de specifiek hieruit voortkomende effecten. Ik verzoek u daarom een concretere planning van de werkzaamheden en de te nemen maatregelen aan te leveren.”</p>	<p><i>Voor de deelprojecten Tunnel en Knooppunt Amstel wordt op dit moment nog gewerkt aan de voorbereiding van de aanbesteding, waardoor er nog geen nadere concretisering mogelijk is van de uitvoeringsplanning en precieze werkzaamheden en werkmethoden. Naar aanleiding van deze opmerkingen is er voor gekozen om deze aanvraag alleen betrekking te laten hebben op deelproject Knooppunt De Nieuwe Meer, waarvoor de aanbesteding inmiddels in opgestart en een concreter beeld van werkzaamheden en (referentie)planning geboden kan worden.. Dit is nu opgenomen in paragraaf 3.3.3 en in de bijlagen. De specifieke mitigerende maatregelen zijn opgenomen in hoofdstuk 7.6 en met name in paragraaf 7.6.3.</i></p>
3	<p>“Het voorstel aan mitigatie (par. 7.6 uit de Natuurtoets en mitigatieplan) is momenteel erg globaal en mist hierdoor de vereiste detaillering. Een dergelijke uitwerking van de maatregelen mag echter niet (uitsluitend) naderhand in een EWP worden vormgegeven, temeer omdat de effecten van de maatregelen op de gunstige staat van instandhouding van betrokken soorten op voorhand voldoende duidelijk moet zijn. Ik verzoek u daarom om voor alle relevante soorten een duidelijker en gedetailleerder overzicht van voorgenomen mitigerende maatregelen te presenteren en in relatie daarmee, een nadere</p>	<p><i>Dit is uitgebreid door paragraaf 7.6.3 ‘Mitigatie t.b.v. komende vijf jaar’ toe te voegen, opgesteld aan de hand van de concrete planning voor Knooppunt De Nieuwe Meer uit paragraaf 3.3.3. Met de voorgestelde mitigerende maatregelen zet Zuidasdok in op het functioneel houden van het aanwezige vleermuisnetwerk voor de betreffende soorten.</i></p>

	analyse van de staat van instandhouding voor zover betreffende maatregelen daarmee samenhangen. Voor de werkzaamheden die volgen op het tijdvak waarvoor nu ontheffing wordt aangevraagd (waaronder Amstel/Kleine Wetering, zie o.a. tabel 7-7, blz. 74-76 Natuurtoets en mitigatieplan Zuidasdok) lijkt aanvullend nog voldoende tijd voor een nadere actualisatie.”	
4	“Tijdens de uitvoering van het project Zuidasdok worden ook andere (autonome) projecten in de omgeving, zoals OV SAAL en de herinrichting van het Beatrixpark, gerealiseerd. In het projectplan wordt verder niet concreet ingegaan op eventuele cumulatieve effecten op voorkomende beschermde soorten als gevolg van deze werkzaamheden. U geeft enkel te kennen dat de huidige ecologische basisstructuur buiten het plangebied intact blijft en daarmee het (essentiële) leefgebied van beschermde soorten behouden blijft. Daartegenover staat dat als gevolg van het project Zuidasdok alleen al essentiële gebiedsfuncties op het spel staan ten aanzien waarvan vooralsnog niet bekend is hoe deze gemitigeerd zullen gaan worden (zie hiervoor). U wordt dan ook verzocht nader te onderbouwen in hoeverre cumulatie van effecten, die ingrijpen op onder meer het functioneren van de vastgestelde essentiële vliegroutes van vleermuizen en uitwijkmogelijkheden voor de sperwer, daadwerkelijk kunnen worden uitgesloten.”	<i>Dit is kort opgenomen aan de hand van de raakvlakkenkaart vanuit Zuidas in paragraaf 3.1. Voor de sperwer wordt in voorliggende aanvraag geen ontheffing aangevraagd, omdat deze soort op basis van de huidige kennis niet voorkomt in Knooppunt De Nieuwe Meer.</i>
5	“Op bladzijde 17 van de Natuurtoets en mitigatieplan Zuidasdok wordt vermeld dat er werkzaamheden aan de Rozenoordbrug worden uitgevoerd. Omdat deze locatie dicht bij de Kleine Wetering ligt, dient hier volgens u een ecooloog bij betrokken te worden door de aannemer om eventuele verstoring van aanwezige vleermuisfuncties te voorkomen. U wordt verzocht aan te geven wanneer deze werkzaamheden worden uitgevoerd en hoe ook deze werkzaamheden op elkaar ingrijpen gezien de ook hier geplande werkzaamheden van ZAD waar u ontheffing voor aanvraagt. Een overtreding kan hier ook worden voorkomen?”	<i>De werkzaamheden waaraan gerefereerd wordt, zijn herstelwerkzaamheden. Deze betreffen het realiseren van ondersteunings- en calamiteitenconstructies onder de Rozenoordbrug. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door Rijkswaterstaat en maken niet deel uit van de werkzaamheden in het kader van het Tracébesluit Zuidasdok. Volgens de huidige planning eindigen de herstelwerkzaamheden voor de ondersteunings- en calamiteitenconstructies in maart 2023. Voorliggende aanvraag ontheffing Wnb heeft nu enkel betrekking op Knooppunt De Nieuwe Meer en dus niet op Knooppunt Amstel. De werkzaamheden in het kader van het deelproject Knooppunt Amstel – het deelproject waar de Rozenoordbrug ligt – zullen in maart 2023 nog niet zijn opgestart. De herstelwerkzaamheden aan de Rozenoordbrug zijn dus ruim voor de start van de werkzaamheden aan Knooppunt Amstel gereed. Omdat de werkzaamheden beschouwd kunnen worden als ‘kleinschalige ruimtelijke ontwikkeling’, zal gewerkt</i>

worden conform een goedgekeurde gedragscode. In het EWP dat is opgesteld, is aangegeven dat alleen overdag zal worden gewerkt. Verlichting t.b.v. het omgelegde fietspad hangt laag, wordt gericht en uitstraling naar de kleine Wetering wordt afgeschermd. De werkzaamheden worden door een ecooloog begeleid. Van de sperwer zijn tijdens het recente onderzoek naar roofvogels drie broedlocaties vastgesteld. Vooralsnog is het onduidelijk of de voorgenomen werkzaamheden bij alle drie de broedlocaties van de sperwer tot een overtreding zullen leiden, dus inclusief de broedlocatie aanwezig in het Beatrixpark. Deze laatste bevindt zich buiten het plangebied, maar mogelijk wel binnen het verstoringsgebied. U wordt verzocht concreet aan te geven wat het effect is op alle drie de broedlocaties in de periode waarvoor de ontheffing wordt aangevraagd.

De sperwernesten zijn aanwezig in het deelgebied van deelproject Knooppunt Amstel (nr. 152 en 153 op figuur F44). Voorliggende aanvraag heeft geen betrekking op Knooppunt Amstel. Er vindt momenteel monitoring plaats naar roofvogels in het Zuidasdok gebied (waarbij de focus op het gebied van Knooppunt De Nieuwe Meer ligt). Indien hier na aanvraag van de ontheffing nog vogelnesten worden aangetroffen, worden hiervoor aanvullende maatregelen opgenomen en gedeeld met RVO.

Het sperwernest dat zich in het Beatrixpark bevindt zich op ruim 100 meter afstand van de A10. Negatieve effecten als gevolg van verstoring zal naar verwachting ook niet optreden. Daarnaast vinden de werkzaamheden voor het deelproject Tunnel niet in de komende vijf jaar plaats.

Om goed zicht te kunnen houden op de aanwezige (en actieve) nesten van roofvogels wordt jaarlijks gemonitord. Het is hierbij ook mogelijk dat de sperwernesten die in 2021 zijn aangetroffen, niet meer of op een andere plek worden aangetroffen in de daarop volgende jaren.

Het aanwezige buizerdnest ligt buiten de begrenzing van de werkzaamheden van Knooppunt De Nieuwe Meer. Binnen de verstoringsgrens van 75 meter rondom het nest vinden geen werkzaamheden plaats en de bomen binnen deze grens blijven behouden. Een ontheffing Wnb is hierdoor naar onze mening niet aan de orde omdat het huidige buizerdnest niet wordt verstoord als gevolg van de werkzaamheden.

6	<p>“In de Natuurtoets en mitigatieplan wordt beschreven dat de rugstreeppad, hoewel nu nog niet aanwezig, later mogelijk wel in het plangebied kan voorkomen tijdens de werkzaamheden. U beschrijft daarvoor vervolgens bepaalde mitigerende maatregelen die feitelijk een overtreding inhouden. Hetzelfde geldt onder meer voor de omgang met vleermuizen wanneer er onverhoopt alsnog verblijfplaatsen worden ontdekt. Ik verzoek u om ter vervanging van dergelijke tekstpassages, voor zover deze niet toezien op de soorten en werkzaamheden waarvoor u voor de komende vijf jaar ontheffing aanvraagt, een generieke tekst op te nemen dat bij het aantreffen van aanvullende soorten en/of gebiedsfuncties binnen het beïnvloedingsgebied van de werkzaamheden die niet gedekt zijn door het afgegeven besluit, een aanvullende ontheffing dient te gelden (en de werkzaamheden ter plaatse tussentijds zo nodig worden stilgelegd).”</p>	<p><i>Toegevoegd als paragraaf 5.4.7. Volledigheidshalve wordt in het kader van het voorzorgsbeginsel de passage over de rugstreeppad gehandhaafd.</i></p>
7	<p>“Het gebrek aan alternatieven wordt in het projectplan erg summier beschreven. Graag zou ik nog een toelichting ontvangen over een mogelijke alternatieve planning van de werkzaamheden en een mogelijke alternatieve werkwijze. Indien deze alternatieven niet mogelijk zijn, zou ik graag onderbouwd willen zien waarom dit niet mogelijk is.”</p>	<p><i>Een nadere uitleg is opgenomen in paragraaf 8.1.</i></p>
8	<p>“Uit de ‘Quickscan natuur Zuidasdok’ blijkt dat de bosvleermuis in 2015 in het Beatrixpark is aangetoond. In de ‘Rapportage vervolgonderzoek roofvogels’ wordt het gebied rondom het Beatrixpark omschreven als een onoverzichtelijke situatie en wordt er aanbevolen meer oog te hebben voor bomen met holten. Geldt deze situatie ook voor vleermuizen? U wordt verzocht daarbij nader te onderbouwen in hoeverre het voorkomen van een soort als de bosvleermuis voldoende in beeld is om nadelige effecten van het planvoornemen uit te kunnen sluiten, temeer gezien de mogelijke cumulatie met de voorgenomen herinrichting van het Beatrixpark.”</p>	<p><i>Toegevoegd in paragraaf 5.4.1</i></p>
9	<p>“In de ‘Rapportage vervolgonderzoek roofvogels’ wordt onder meer geadviseerd om aanvullend onderzoek te doen naar roofvogels in het aandachtsgebied aan de zuidkant van het Beatrixpark en dat aanwezigheid van roofvogels op basis van dit onderzoek niet uit valt te sluiten. U wordt verzocht nader te onderbouwen in hoeverre in genoemde gebiedsdelen, voor zoverre binnen de</p>	<p><i>De werkzaamheden die de komende vijf jaar uitgevoerd gaan worden zullen niet ten zuiden van het Beatrixpark uitgevoerd worden (m.u.v. OVT, welke op een afstand van meer dan 100 meter gaan plaatsvinden). Mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten van broedvogels zullen dan ook niet worden aangetast tijdens de aangevraagde ontheffingsperiode. Ook in 2022, en komende jaren, wordt doorgedaan met jaarlijkse monitoring van</i></p>

	invloedsfeer van de voorgenomen werkzaamheden gelegen, aanvullende (jaarrond beschermde) nestlocaties kunnen worden uitgesloten.”	<i>broedvogels. In de volgende ontheffingsperiode komt dit dan weer terug omdat dan de werkzaamheden van deelproject Tunnel gaan plaatsvinden.</i>
10	“Recentelijk is de otter na jarenlange afwezigheid weer in Amsterdam gesignaleerd. NDFP-waarnemingen van de otter in 2021 en 2022 zijn op minimaal zeven kilometer van de oostelijke projectgrens gelegen. Desondanks wil ik u verzoeken aan te geven in hoeverre de kans aanwezig is dat de soort in het plangebied voor Zuidasdok kan worden aangetroffen en potentieel nadelige effecten van het planvoornemen zal kunnen ondervinden? Daarnaast is het wellicht een soort om in de toekomstige ecologische monitoring mee te nemen.”	<i>Deze soort is in de uitgevoerde inventarisaties niet aangetroffen. Het leefgebied van de otter bestaat voornamelijk uit stromende wateren met oeverzones die voldoende dekking en rust bieden. In de periode 2020 – 2022 zijn er meerdere waarnemingen gedaan van de otter in de omgeving van het Zuidasdokgebied. De meeste waarnemingen zijn echter gedaan in het IJmeer. Bij de Schinkel komen wel rietoevers voor, echter vindt hier ook veel pleziervaart plaats waardoor het niet onder een rustig gebied valt met voldoende dekking. De dichtstbijzijnde waarneming van de otter in de afgelopen vijf jaar bevindt zich ook op circa 7 kilometer. Omdat de otter de afgelopen vijf jaar niet is waargenomen binnen of in de nabije omgeving van het plangebied van Zuidasdok, de huidige watergangen, waterpartijen en oevers binnen het plangebied nauwelijks geschikt leefgebied vormen en omdat er voldoende alternatieve leefgebieden aanwezig zijn in de vorm van het IJmeer en het Markermeer, wordt verwacht dat de otter geen effect gaat ondervinden van de werkzaamheden van Zuidasdok, ondanks de zeer ongunstige staat van instandhouding.</i> <i>Toegevoegd in paragraaf 5.4.7</i>
11	“Op bladzijde 6 van de Natuurtoets en mitigatieplan wordt beschreven dat het Tracébesluit nog wordt gewijzigd. Ik verzoek u om aan te geven wat de status hiervan is en wat de eventuele consequenties zijn voor wat betreft uw ontheffingsaanvraag.”	<i>In juni 2022 is het ontwerp wijzigings-TB nog niet vastgesteld. Verwacht wordt dat het besluit omtrent het wTB op korte termijn wordt genomen. De wijzigingen die in het wTB mogelijk worden gemaakt, betreffen onder meer een kleine uitbreiding van het plangebied, de verplaatsing van aanlegvoorzieningen nabij het Schinkelcomplex en de mogelijkheid om groene keerwanden toe te passen waar het niet mogelijk is om een groen talud in te richten. Verwacht wordt dat het besluit omtrent het wTB spoedig wordt genomen. De wijzigingen in het wTB zijn volledigheidshalve beoordeeld in het kader van deze natuurtoets en zullen op basis van de uitgevoerde huidige beoordeling geen negatieve effecten hebben op de aanwezige flora en fauna.</i>